

tavaly, amikor itthon obstruáltak a véd-
erőreform ellen. Bécsbe szaladgáltak a ka-
marilla útján több pénzt és több katonát ki-
nálni. Egyebekben pedig — negyvennyol-
casok lévén — egy szót sem szólnak az
önálló magyar hadseregről, sem a magyar
vezényszóról, melyért már egyszer majd-
nem sikerült nekik forradalmat csinálni.

A kilencedik pont az önálló bankról
és önálló vámterületről beszél. De nem
azt mondja, hogy követeljük pedig ezt
1917. január elsejére. Hanem azt mond-
ja, hogy ragaszkodnak ezekhez, amikor
erre az 1867. XII. jogot nyit.

Az 1867. XII. jogot nyit ehhez min-
den tíz esztendőben. Ők tehát „ragasz-
kodni” fognak minden tíz esztendőben.
1817-ben, 27-ben, 37-ben, 47-ben és úgy
tovább. Mindig „ragaszkodni” fognak. De
ha valamelyik „7”-ben, úgy mint 1907-
ben esetleg megint hatalmon találnak lenni,
hát megint csak csinálnak egy még ros-
szabb kiegyezést és megint fölemelnék
még magasabbra a kvótát.

A tizedik pont szerint nem kell nekik
a közigazgatás államosítása. Ellenben a
tizenegyedik pontban újabb borraivalókat
ígérnek a köztisztviselőknek, állami alkal-
mazottaknak és mindenkinek, akinek egy
kis korteshatalma lehet. A tizenharmadik
pontban azt ígérnek, hogy ezeket az új ter-
heket a progresszív adórendszerből fogják
fedezni, ami megint kis tévedés. Mert ez
ellen az adórendszer ellen, bár ők csinál-
ták négy év előtt, ugyancsak ők lázítottak
alig egy félév előtt. Most megint ők sür-
getik, hogy meg kell csinálni? A két pont
között van a tizenkettedik, melyben a katoli-
kus autonómiát ígérgetik: — a demokrácia
szent nevében és a szociáldemokraták se-
gédlete mellett . . .

A tizenegyedik pontban demokrati-
kus birtokpolitikát emlegetnek. Az utolsó-
előtti pont agrár és merkantil érdekekről

beszél. Egy odavesztett frázis, mely sza-
vazóknak meghívja a földbirtokost is, a ke-
reskedőt is. De hogy milyen méltányosak
voltak ők a kereskedelem érdekei iránt, ar-
ról fenmaradt egy-két emlék a kormány-
zatuk idejéből.

Végül az utolsó pont a nemzetiségi
békéről és a horvát testvériségről beszél.
Az előbbi senki jobban nem bolygatta meg,
mint ők, akik most is folytonosan azért
támadják Tiszát, mert a románokkal való
békességet becsületesen keresi. Az utób-
bit, a horvát testvériséget pedig készen
kapták és lerombolták. Elkergették az
unionistákat és kiszolgáltatták a társorszá-
got az anarchiának.

Kész a tanyai vasut

költségvetése.

— Szesztay műegyetemi tanár
leirata. — Két és fél millióba
kerül a vasuthálózat. —

(Saját tudósítónktól.) A tanyai vasut
ügyében ma rendkívüli fontosságú irat ér-
kezett a városhoz, amely egy évi stagnálás
után ismét az aktuális homlokterébe ál-
litja a tanyai vasut kérdését. Szesztay Ká-
roly műegyetemi tanár, a tanyai vasutháló-
zat tervezője ma leküldte a városnak a vasut
részletes költségvetését, amely szerint a ta-
nyai vasut nem másfél millió koronába ke-
rül, mint ahogy a város hitte, hanem kerek-
szám két és fél millióba. Közli Szesztay, hogy
amennyiben a kérdés pénzügyi megoldása
előtt akadályok nem állanak, a város *már
ebben az évben megkezdheti a tanyai vasut
kiépítését*, illetőleg eziránt a kereskedelmi
miniszterrel megindíthatja a vasutengedé-
lyezési tárgyalásokat. A vasuthálózat rész-
letes tervei már régen készen vannak s
amennyiben pótkiegészítésekre volna szük-
ség, a pótbéjárás és a póttervek elkészítése

nem gördít különösebb akadályokat a vasut-
ügy megoldása elé.

Az egymilliós költség többletet egyrészt
az idézte elő, hogy a vasut építéséhez szük-
séges anyagok tetemesen megrágultak,
másképp pedig a tervező Szesztay szerint a
hálózatot még nyolc kilométerrel kellett ki-
bővíteni, eltérőleg az eredeti tervektől. Az
anyagdrágulás oka tulajdonképpen nem az üz-
leti konjunkturákban keresendő, hanem fő-
ként abban, hogy a kereskedelmi miniszter
a vasutterveken tett változtatásai alkalmá-
val *erősebb és drágább vasutanyagok beszer-
zését parancsolta rá a városra*, mint amilyen-
eket maga a tervező tartott szükségesnek.

Szesztay Károly kísérő irását, amelyet
a költségvetéshez mellékel s amelyben a ke-
reskedelmi miniszternek az ő eredeti tervein
eszközölt módosításait is ismerteti, itt ad-
juk:

A költségvetés szerint a Szeged-Kun-
halom várostanyai s a Kiskunhalom pusztá-
mégési vonalak építési s üzletberendezési tő-
kéje 2.469.000 koronát tesz ki. A város ta-
nácsához 1910. január 21-én beterjesztett je-
lentésében a Szegedtől egyfelől a várostanyáig,
másfelől a Pálffy-tanyáig vezetendő
vasutvonalak költségeit 1.610.000 koronában
irányoztam elő. A két végösszeg között mu-
tatkozó különbség a következő körülmények-
ben találja magyarázatát:

Az 1910. évben tanulmány tárgyává tett
vasutvonalakat egyfelől a várostanyáig, más-
felől a Pálffy-tanyáig tervezte a város, míg
a mellékelt költségvetésben e vonalaknál 8
kilométerrel hosszabb hálózat szerepel, mely-
nek egyik vonala a várostanyáig, másik ága
pedig Pusztamérges községig vezet. A ki-
sajátítás tételénél a mellékelt költségvetés-
ben a Szeged város tulajdonát képező terüle-
tek értékét is föltüntettem, mert bár a terü-
letek díjtalanul bocsátatnak a vasut rendel-
kezésére, e területek értékének a kereskedel-
mi miniszter urnál javaslatba hozandó építési
és üzletberendezési tőkében szerepelnie kell.
miután e területek a vasut kiépítése után a
vasut tartozékát fogják képezni. E területek
értéke az 1910-ben előirányzott építési tő-
kében nem szerepelt. Az időközben hozott
miniszteri rendelet a vasut alépitményénél
és felépitményénél az általam javasoltaknál
erősebb méretek alkalmazását írja elő s így
e körülmények következtében is megnagyob-
odik az építési költség. A hivatkozott ren-
delet ugyanis folyóméterenként 12 kg. rend-
szerű sinek helyett 13.75 kg. súlyú sineket;
1.30 méter hosszúságú talpfák helyett 1.50
méter hosszúságúakat; 2.50 méter szélessé-
gű alépitmény helyett 2.85 méter szélessé-
gűt kíván.

Ezen kívül a költségek növekedése
1910. óta emelkedett ár- és munkabérvizs-
nyokban, továbbá abban találja magyaráza-
tát, hogy az ezidőszert már teljes részle-
tességgel kidolgozott, az időközben megtar-
tott közigazgatási bejárásnál megnyilatko-
zott igényeknek megfelelően módosított s a
kereskedelmi miniszter által jóváhagyott ter-
vek szolgáltatták a költségvetés alapját, míg
az 1910-ben készített tanulmánynál több
részletkérdésnél nem szolgálhattam pozitív-
umokkal.

Az építési tőke a kereskedelmi minisz-
ter urnál kérelmezendő vasutengedélyezési
tárgyaláson fog megállapíttatni s ugyanez a
tárgyalás nyújt Szeged városnak alkalmat
arra, hogy a *külön állami segély* a posta-
kincstár hozzájárulása s egyéb, a vasutépí-
tési és üzletberendezési tőkéjének s a vasut
üzletének javára szolgáló kedvezményekre
vonatkozó kérelmeit előterjeszthesse.

Az építési költség a költségvetés adatai
szerint pontosan 2.469.000 koronát tesz ki.
Ebben benne van a kisajátítandó területek ér-
téke is. A vasut két fővonalból fog állani. Az
egyik a Szeged-erdőiskolai vonal, amely
37-018 kilométer hosszúságú lesz, a másik a
kunhalom—mégési fővonal, amely 32-664 ki-

helyet elfoglaló nemi ösztönhöz, avagy fel-
lengősen és modern páthosszal: az első sze-
relemhez.

— Ne legyen olyan nagyon szigorú kis
Déniz, — szólott közbe a tanuló Fehér-
szakáll. — Ha más mindenben is, de ebben
az egyben nem értek egyet magával. Elmult,
hosszu nyomorúságos életem, sok szenvedé-
sem, átvégződött éjszakáim, bánatos egye-
düliségem, mind-mind megcáfolták ezt a té-
telét. Az igazi, a mindig visszajáró, az egyet-
len és legelső szerelem az élet ajándéka.
Küzdünk, zokogunk és lelkendezünk érte ha-
lálig.

Déniz nevetve hajolt le az utolsó roman-
tikus lovaghoz és csittitóan, kedveskedően
simogatta meg az elérzékenyült öreg fehér-
selymes szakállát, hosszú ősz haját. Azután
az egyszerű meggyőződés hangján mon-
dotta:

— Az első szerelem, mindig a legutolsó;
illetve meg vagyunk győződve mindig, hogy
a legutolsó szerelmünk, az igazi, az első . . .
Nyolc éves voltam, midőn először érezni
kezdttem, hogy a férfi és a nő között külön-
ség van. Hogy a nő másképp szereti a férfit,
mint egy másik nő. Szóval nyolc éves vol-
tam, amikor már megsejtettem, hogy az em-
beri szívből egy titkos nagy érzés, egy örö-
kös vágy lappang: a szerelem. Ő tizenkét
éves volt, második gimnazista és nagyon
szeretett engem. Azt mondta, hogy feleségül
vesz érettségi után. De elhagyott és elfelejt-
tett. Pedig én vártam és szerettem. Azután
jött egy más valaki. Komolyabb és nagyobb
szerető, akit már én is öntudatosan szeret-
tem. Ez az igazi, gondoltam, az első és a
legutolsó. Pedig *se nem volt legutolsó, se*

nem volt legelső, mert csakhamar elhagy-
tam és kikacagtam . . .

Jött még egy, gyors periódusban. Ti-
zenöt éves voltam ekkor és neki adtam ma-
gam a törvényes érettség szent szabadsá-
gával. Festő volt, tehetséges és minden por-
tréja engem mintázott a mámor és az öröm
nagy pillanataiban. És az ő ajkán is fölcse-
dült a dal, a jól ismert céda, szentségtörés.
Ő is az első szerelemről regélt. Én is, ő is . . .
Aztán elhagyott engem, mert akadt egy gaz-
dag, kincses ember, aki már nem emlegette
az első szerelmet, de ígérte, hogy feleségül
vesz. A festő ez időtájt, fájdalomában és
kétségbeesésében elfelejtett festeni. Tüzes vé-
remből táplált fantáziája megszünt működ-
ni és sokat említett zseniálitása csak tájké-
peket, majd csöndéletet tudott produkálni. Az
új emberemnek, a gazdagnak pedig én kezd-
tem az első szerelemről csevegni. És ő el is
hitte, hogy ő a legelső, de ennek dacára
megcsalt egy színésznővel, meg egy idősebb
„leánnyal”, aki az aggszüzességét hangoz-
tatta, miközben mellékfoglalkozásként állan-
dó szeretője volt udvarlónak. Fiatalságom
dacára még folytathatnám a történelmi viz-
sapillantást jó Fehérszakáll, de nem aka-
rom türelmét oly sokáig igénybe venni. Kül-
önben most már a tanulság következik, hogy
tulajdonképpen mi is manapság az első sze-
relem: Sok csillogó hazugság, saját lelkiismer-
tünk megnyugtatója, állatiaságunk bus, szé-
gyenletes rejtegetése és számtalan önvád,
bolondítás, hőbortos ige. Egy néhány köny-
nyel, halk, befelé való sirással eltemetett em-
lék, amely időnként fölébred újra, hogy még
mélyebb, még kietlenebb örök nyughelyet
ásson magának.

(Folytatjuk.)